

Kesäinen tervehdys Pikassoksesta

Pikassoksen toiminta jatkui tämän erityisen kevään aikana lähes ennallaan, toki sisällöllisesti miettien miten voisimme kuntia ja asiakkaita auttaa tällaisessa odottamattomassa ja uudessa pandemiatilanteessa. Tiettyjä tilaisuuksia ja tapahtumia jouduimme perumaan, mutta muuten järjestimme kokouksia ja työryhmien tapaamisia etäyhteyksin. Annoimme Teamsin käyttöön myös opastusta tiistaiamuisin ja jatkamme näitä tilaisuuksia syksyllä tarpeen mukaan.

Kevättä 2020 voidaan luonnehtia varsinaiseksi ”hankehumpan” ajanjaksoksi. Ministeriöstä tuli tulevaisuuden sote-keskus -ohjelman ja rakenneuudistus -valtionavustushakujen lisäksi lukuisia erillishakua, joista kaksi oli suunnattu suoraan sosiaalialan osaamiskeskuksille. Ensimmäisenä haussa oli Sosiaalihuollon ammattilaisten kirjaamisvalmennusten valtakunnallinen toteuttaminen julkisissa ja yksityisissä sosiaalipalveluissa. Varsinais-Suomen osaamiskeskus Vasson hallinnoimaan Kansa-Koulu III -hankkeeseen odotetaan rahoituspäätöstä lähiaikoina ja Pikassoksen suunnittelija Anni Kuhalainen tulee työskentelemään hankkeessa 60 % työajalla. Toisena hankehakuna oli Lastensuojelun monialainen kehittäminen ajalla 2020-2022, mikä koordinoidaan ja toteutetaan yhteistoiminta-alueittain. Hankkeen erityisenä painopisteenä on kehittää lastensuojelun asiakkaana olevien lasten ja nuorten yksilöllistä tukea ja palvelua varmistamalla systemaattinen yhteistoiminta lastensuojelun ja opetustoimen sekä mielenterveys- ja päihdepalvelujen kesken. Pikassos koordinoi TAYS-alueen (Pirkanmaa, Kanta-Häme, Etelä-Pohjanmaa) hakua ja oli tekemässä TYKS-alueen (Varsinais-Suomi, Satakunta, Vaasa) suunnitelmaa Satakunnassa. Mikäli valtionavustus saadaan haetun mukaisesti, tulee Pikassokseen neljä uutta työntekijää toteuttamaan hanketta yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Myös Porissa valmisteilla olevaan asunnottomuuden vähentämiseen tähtäävän hankkeen hakemukseen Pikassos oli yhtenä kirjoittajana mukana.

Sote-keskus -ohjelma sekä muut hankehaut ovat vieneet ison osan työajastamme, mutta paljon muutakin perustehtäviimme liittyvää toimintaa on tehty, näistä voitte osasta lukea edempänä.

Toimitusjohtaja Tuula Tuominen

Sosiaalihuollon lainsäädäntö on sosiaalihuollon ammattilaisen tuki

Sosiaaliamiehelle tulevat palautteet kuvastavat usein sosiaalihuollon lainsäädännön ja laeissa olevien menettelytapoja koskevien säädösten puutteellista tuntemusta. Palautteet koskevatkin usein ilmiöitä, joihin kunnissa voitaisiin vaikuttaa työntekijöiden täydennyskoulutuksella, työnohjauksella, prosessien systematisoinnilla ja laadukkaalla johtamisella.

Lastensuojelun palautteista välittyi menettelyvirheiden lisäksi myös työkiireen tuomia puutteita. Kunnan omassa lastensuojeluyksikössä oli saatettu asettaa avohuollon sijoituksessa olevalle rajoituksia, joiden ei yksikössä tunnistettu olevan nuoreen nähden lastensuojelulaissa kiellettyjä rajoituksia. Viranhaltija on myös saattanut tosiasiaa rajoittaa huostaanotetun ja kodin ulkopuolelle sijoitetun nuoren liikkumista ja läheisten tapaamista sijaishuoltopaikan sääntöihin vetoamalla, mitä mahdollisuutta lainsäädäntö ei tunne.

Lapsiperheille tehdyissä sosiaalityön päätöksissä ei edelleenkään aina oteta kantaa haettuun asiaan, kuten hallintolaki velvoittaa. Perhe tai vanhempi ei tällöin saa tietoa niistä perusteista, joilla palvelua ei ole myönnetty tai se on myönnetty haettua vähempänä tai korvattu kokonaan toisella palvelulla.

Suurin osa yhteydenotoista koski lasten ja perheiden palveluita. Näiden osuus oli 27,5 prosenttia ja määrä on kasvussa. Sekä vanhuksia että vammaisia ja kehitysvammaisia koskevien palautteiden osuus oli noin 14 prosenttia.

Vanhuksiin ja kehitysvammaisiin liittyvissä palautteissa näkyivät työsuojeluvastaavien käyttö tilanteissa, joissa palvelutalojen henkilöstö koki omaisten käytöksen häiritseväksi. Hoivayksikön esimiehet tunsivat huolta siitä, että hoitohenkilöstö uupuu ja vaihtaa työpaikkaa omaisten toiminnan seurauksena. Vammais- ja kehitysvammapalveluissa näkyi riittämätön maisteritutkinnon suorittaneiden sosiaalityöntekijöiden määrä, minkä seurauksena esim. kehitysvammaisen omatyöntekijäksi tai työpariksi ei voida nimetä asiakastyötä tekevää sosiaalityöntekijää, vaikka sosiaalihuoltolaki tähän velvoittaa.

Palautteista suurin osa tulee asiakkaiden edustajilta, esimerkiksi huoltajilta, omaisilta tai järjestöiltä. Asiakkaat ottavat itse selvästi vähemmän yhteyttä. Haavoittuvassa asemassa olevat asiakasryhmät eivät itse kykene pitämään huolta oikeuksistaan. Tällaisia ovat mm. muistisairaat vanhukset, kehitysvammaiset ja osa mielenterveys- ja päihdekuntoutujista. Sosiaalihuollon piirissä onkin useita aikuisia ja lapsia sekä nuoria, jotka täyttäisivät sosiaalihuoltolaissa säädetyt erityistä tukea tarvitsevan edellytykset.

Sosiaalihuoltolaki ja muu sosiaalihuollossa noudatettava lainsäädäntö antavat sosiaalihuollon ammattilaisille vahvan tuen työn laadukkaaseen tekemiseen, jos ammattilaiset osaavat ottaa ne käyttöön. Sosiaaliamiehen kaikki selvitykset löytyvät [Pikassoksen verkkosivulta](#). Lisätietoja antaa sosiaaliamies Satu Loippo.

Sosiaalipalvelujen toimintaedellytyksiä ja työhyvinvointia tiimitasoisesti mittaava Ilmapuntari

Pirkanmaan lasten ja perheiden sosiaalipalvelut -työryhmässä on kehitetty reilun vuoden ajan sosiaalipalvelujen ilmapuntaria. Valmistelussa keskeisessä roolissa ovat hämeenkyröläiset, tamperelaiset ja ylöjärveläiset kehittäjätiimit. Vastuullinen toteuttaja on Pikassos.

Kokemustietoon ja sosiaalipalvelujen tunnuslukuihin perustuva digitaalinen ilmapuntari mittaa tiimitasoisesti henkilöstön hyvinvointia ja toimintaedellytyksiä työssään. Se tarjoaa päivittyvää tietoa sosiaalipalvelujen paikallisesta tilanteesta ja kehittämistarpeista.

Ilmapuntari toteutetaan kolmesti vuodessa. Vastaukset annetaan anonyymisti viikon kuluessa omien näkemystensä ja kokemustensa pohjalta. Tiimin yhteinen raportti lähetetään vastausviikon jälkeen Pikassoksesta johtavalle sosiaalityöntekijälle, joka välittää sen edelleen tiimiläisille ja esimiehelleen. Myös Pirkanmaan kokonaistulos raportoidaan, jotta tiimi saa vertailupohjan.

Jokainen Ilmapuntarin väittämä raportoidaan keskiarvojen ja nuolien avulla. Nuolen väri ja suunta määräytyvät tiimin vastausten keskiarvon perusteella.

- Vihreä nuoli ylöspäin = Tilanne on hyvä tai erinomainen.
- Keltainen nuoli sivulle = Tilanne on tyydyttävä ja edellyttää ongelmien ennaltaehkäisyä.
- Punainen nuoli alaspäin = Tilanne on ongelmallinen ja edellyttää korjaavia toimia.

Jos tiimin vastaukseksi tulee keltainen tai punainen, raportin yhteyteen liitetään kehittämisehdotuksia, joihin tiimin ja esimiesten on halutessaan mahdollista tukeutua. Vastaaajaorganisaatioille maksuton Sosiaalipalvelujen ilmapuntari on kaikkien Pirkanmaan kuntien hyödynnettävissä. Kun kehitystyön aktiivisin vaihe saadaan päätöksen vuoden lopussa, se on valmis sovellettavaksi myös Satakunnassa ja Kanta-Hämeessä. Lisätietoja ilmapuntarista antaa kehittämispäällikkö Minna Niemi.

Sosiaalialan verkkomuotoiset ajankohtaiskatsaukset jatkuvat syksyllä

Pikassos ja yhteistyökumppanit järjestävät jälleen syksyllä sosiaalialalla työskenteleville ja alasta kiinnostuneille viikoittaisia maksuttomia ajankohtaiskatsauksia, jotka toteutetaan Teams-verkkotilaisuuksina. Ajankohtaiskatsaukset on suunnattu Pirkanmaan, Kanta-Hämeen ja Satakunnan toimijoille ja niitä järjestetään 11.9.2020 alkaen perjantaisin klo 9-9.30.

Tilaisuudet ovat kaikille avoimia. Linkki saatetaan tiedoksi sähköpostia ja Pikassoksen kotisivuja hyödyntäen. Valtaosa puheenvuoroista tallennetaan ja julkaistaan, jotta tietoja on mahdollista hyödyntää monipuolisesti, esimerkiksi tiimikokousten yhteydessä.

Syyskauden aiheet ja puhujat julkaistaan Pikassoksen kotisivuilla kesän kuluessa. Samalta sivustolta löytyvät keväällä pidettyjen ajankohtaiskatsausten esitykset. Käy tutustumassa materiaaleihin [tämän linkin kautta](#) ja kysy tarvittaessa lisätietoja Pikassoksen henkilökunnalta.

Pikassoksen uudet laskutusosoitteet ja henkilöstövaihdos

Pikassoksen laskutustiedot muuttuivat 1.6.2020. Muutoksesta voit lukea [tiedotteestamme](#) ja meillä on myös [ohjeet sähköpostilaskuja](#) varten. Vanhat laskutustiedot eivät ole enää voimassa. Lisätietoja tarvittaessa antaa maanantaista keskiviikkoon uusi toimistosihteerimme Outi Kulo, jonka yhteystiedot löytyvät [Tampereen toimiston yhteystietolistasta](#). Lisätietoja saat myös toimitusjohtaja Tuula Tuomiselta.

Pikassoksen väki toivottaa hyvää kesää! Ollaan yhteyksissä!

Pikassos on yksi maamme yhdestätoista [sosiaalialan osaamiskeskuksesta](#). Olemme voittoa tavoittelematon osakeyhtiö, jonka omistavat Hämeenlinnan, Tampereen ja Porin kaupungit. Toimipisteet sijaitsevat kussakin omistajakaupungissa. Toiminta-alueemme on Pirkanmaa, Kanta-Häme ja Satakunta.

www.pikassos.fi

[Pikassoksen toimipisteet ja henkilöstö](#)

Uutiskirjeen taitto (Sway): Anni Kuhalainen, kuvat: Satu Loippo, Tuula Tuominen, Pixabay

[Uutiskirjeen Sway-versio](#)